

Mediji i informiranje

Sud Europske unije
PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 28/16
U Luxembourg 16. ožujka 2016.

Mišljenje nezavisnog odvjetnika u predmetu C-484/14
Tobias Mc Fadden/Sony Music Entertainment Germany GmbH

Prema mišljenju nezavisnog odvjetnika M. Szpunara, voditelj trgovine, bara ili hotela koji javnosti omogućuje besplatan pristup bežičnoj mreži nije odgovoran za povrede autorskih prava koje je počinio korisnik

Iako se protiv voditelja može izdati sudski nalog kojim se traži da se okonča povreda ili da se spriječi njezin nastanak, suprotno tomu nije moguće zahtijevati deaktivaciju internetske veze, njezinu zaštitu lozinkom ili opće provjeravanje komunikacije

U ovom predmetu od Suda se traži da pobliže odredi može li se, i u kojoj mjeri, profesionalac koji u okviru svojih djelatnosti koristi bežičnu mrežu s pristupom internetu koji je besplatno dostupan javnosti smatrati odgovornim za povredu autorskih prava koje je počinio korisnik te mreže.

Tobias Mc Fadden je voditelj trgovine rasvjetnim tijelima i sustavima ozvučenja koja se nalazi u blizini Münchena, u kojoj omogućuje pristup bežičnoj mreži dostupnoj javnosti. Na toj mreži omogućilo se 2010. nezakonito preuzimanje glazbenog djela na koje Sony ima prava. Landgericht München I (Regionalni sud u Münchenu I, Njemačka) pred koji je iznesen spor između Sonyja i T. Mc Faddena ocjenjuje da T. Mc Fadden nije sam povrijedio predmetna autorska prava. Međutim, prema mišljenju tog suda T. Mc Faddena može se smatrati neizravno odgovornim za tu povredu jer nije zaštitio pristup svojoj bežičnoj mreži. Landgericht je uputio niz pitanja Sudu jer se još uvijek pitao je li Direktivi o električnoj trgovini¹ suprotna takva neizravna odgovornost.

Naime, direktivom se ograničuje odgovornost posrednih davatelja usluga za nezakonitu aktivnost koju je inicirala treća osoba, kada se njihovo pružanje usluga svodi „samo“ na „prijenos“ informacija. To ograničenje od odgovornosti primjenjuje se ako su kumulativno ispunjena tri uvjeta, odnosno da davatelj usluga (1) ne inicira prijenos, (2) ne izabire primatelja prijenosa i (3) ne izabire i ne mijenja informacije sadržane u prijenosu. Landgericht München I smatra da su ti taksativno navedeni uvjeti ispunjeni u ovom slučaju, ali se pita je li T. Mc Fadden uistinu davatelj usluga u smislu direktive.

U mišljenju koje se objavljuje danas, nezavisni odvjetnik Maciej Szpunar ocjenjuje da se to ograničenje odgovornosti primjenjuje također na osobu poput T. Mc Faddena koji uz svoju glavnu gospodarsku djelatnost sporedno koristi bežičnu mrežu besplatno dostupnu javnosti². Prema njegovu mišljenju nije potrebno da se ta osoba predstavlja javnosti kao davatelj usluga ili da izravno oglašava svoju djelatnost potencijalnim klijentima.

Nadalje, prema njegovu mišljenju tom ograničenju suprotno je da se posrednom davatelju usluga naloži ne samo plaćanje štete i kamata, već također troškova službene opomene i troškova nastalih u vezi s povredom autorskih prava koju je počinila treća osoba.

Nezavisni odvjetnik ipak precizira da, iako direktiva ograničava odgovornost davatelja usluga koje se sastoje samo u prijenosu informacija, ona ga ne štiti od sudskog naloga, uz koji je moguće odrediti plaćanje novčane kazne.

¹ Direktiva 2000/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2000. o određenim pravnim aspektima usluga informacijskog društva na unutarnjem tržištu, posebno elektroničke trgovine (Direktiva o elektroničkoj trgovini) (SL L 178, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 39., str. 58.)

² Nezavisni odvjetnik u tom pogledu navodi da nije nužno ispitati može li se direktivu također primijeniti na korištenje otvorene bežične mreže kada se ne nalazi ni u kakvom drugom gospodarskom kontekstu.

Pri izdavanju takvog naloga, nacionalni sudac mora osigurati (1) da su mjere, osobito, učinkovite, proporcionalne i odvratajuće, (2) da im je cilj prestanak točno određene povrede ili sprječavanje njezina nastanka te da ne podrazumijevaju opću obvezu praćenja i (3) da se poštuje pravedna ravnoteža između primjenjivih temeljnih prava, odnosno, s jedne strane, slobode izražavanja i informiranja te slobode poduzetništva i, s druge strane, prava intelektualnog vlasništva.

Nezavisni odvjetnik osim toga procjenjuje da se direktiva u načelu ne protivi donošenju sudskog naloga kojim se adresatu ostavlja izbor konkretnih mjera koje će usvojiti. Nacionalni sud od kojeg se traži donošenje sudskog naloga ipak mora osigurati da postoje prikladne mjere u skladu s ograničenjima koja proizlaze iz prava Unije.

Nasuprot tomu, nezavisni odvjetnik precizira da se direktiva protivi donošenju svakog sudskog naloga upućenog osobi koja uz svoju glavnu gospodarsku djelatnost sporedno koristi bežičnu mrežu otvorenu javnosti, kada adresat takvog naloga, da bi postupio s njim u skladu, mora (1) deaktivirati internetsku vezu ili (2) je zaštititi lozinkom ili (3) provjeravati svu komunikaciju koja se prenosi tom vezom da bi se osiguralo da se dotično djelo zaštićeno autorskim pravom ne bi ponovo nezakonito prenosilo³.

Nezavisni odvjetnik s tim u vezi smatra da određivanje obveze zaštite pristupa bežičnoj mreži, kao metode zaštite autorskog prava na internetu, ne ispunjava zahtjev pravedne ravnoteže između, s jedne strane, zaštite prava intelektualnog vlasništva, koju uživaju nositelji autorskih prava i, s druge strane, zaštite slobode poduzetništva koju uživaju davatelji predmetnih usluga. Ograničavanjem pristupa samo na dopuštene komunikacije, ta mjera između ostalog dovodi do ograničenja slobode izražavanja i informiranja. Općenito, eventualno proširivanje obveze zaštite bežične mreže, kao metode zaštite autorskih prava na internetu, može dovesti do nepovoljnog učinka za cijelo društvo, koji može biti veći od potencijalne koristi za nositelje tih prava.

NAPOMENA: Sud nije vezan mišljenjem nezavisnog odvjetnika. Zadaća nezavisnih odvjetnika je predložiti Sudu, u punoj neovisnosti, pravno rješenje u predmetu za koji su zaduženi. Suci Suda sada počinju vijećati u ovom predmetu. Presuda će se donijeti naknadno.

NAPOMENA: Prethodno pitanje omogućuje sudovima država članica da, u okviru postupka koji se pred njima vodi, upute pitanje Sudu o tumačenju prava Unije ili o valjanosti akta Unije. Sud ne odlučuje o nacionalnom sporu. Nacionalni sud mora riješiti predmet sukladno odluci Suda. Tom su odlukom jednako vezani i drugi nacionalni sudovi pred kojima bi se moglo pojaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) mišljenja objavljuje se na stranici CURIA na dan čitanja.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 3708

Slike iznošenja mišljenja dostupne su na "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106

³ Nezavisni odvjetnik osobito upućuje na presude Suda od 24. studenoga 2011., Scarlet Extended (predmet [C-70/10](#); vidjeti [Priopćenje za medije br. 126/11](#) : pravo Unije protivi se sudskom nalogu nacionalnog suda kojim se pružatelju internetskog pristupa nalaže uspostavljanje sustava za filtriranje u svrhu sprečavanja nezakonitog preuzimanja datoteka) od 16. veljače 2012., Sabam (predmet [C-360/10](#), vidjeti [Priopćenje za medije br. 11/12](#) : ne može se obvezati voditelja socijalne mreže na internetu da uspostavi opći sustav filtriranja, koji se odnosi na sve korisnike, da bi se spriječila nezakonita uporaba glazbenih i audiovizualnih dijela) i od 27. ožujka 2014., UPC Telekabel Wien (predmet [C-314/12](#), vidjeti [Priopćenje za medije br. 38/14](#) pružatelju pristupa internetu može se naložiti da zabrani svojim klijentima pristup internetskoj stranici kojom se povređuju autorska prava).